

WOORD VOORAF

De pluriforme samenleving, die Nederland ondanks minister Brinkman is, kent een ruime verscheidenheid van opvattingen over wat goed, mooi en fatsoenlijk is. Ook kunstenaars delen in die verscheidenheid en kunnen hun activiteiten in alle vrijheid ontplooiën. We vinden het zelfs een belangrijke functie van kunst, dat zij gevestigde normen en waarden bekritiseert, relateert of afwijst.

In samenlevingen, waarin de staat het instrument is voor de verwezenlijking van een heilsideologie of gebruikt wordt voor de consolidatie van de alleenheerschappij van een bepaalde groep, wordt deze functie van de kunst allerminst gewaardeerd. Kunst moet in dit soort samenlevingen in dienst staan van de ideologie, dienen als propaganda-instrument en zich in elk geval volstrekt afzijdig houden van kritiek op de gevestigde orde.

Voor dit nummer heeft de redactie een aantal auteurs uitgenodigd om de relatie tussen staat, ideologie en *schrijverschap* in een aantal landen, en verschillende periodes, te onderzoeken. Daarbij komen de volgende vragen aan bod: wanneer wordt een schrijver als staatsgevaarlijk beschouwd; wat is de rechtvaardiging van een staat om stappen tegen zulk een schrijver te ondernemen en hoe stelt een schrijver zich hier tegen te weer?

De bijdragen in dit nummer vormen geen hechte eenheid qua vraagstelling en opzet. Sommige auteurs hebben gekozen voor een meer algemene benadering, andere hebben één bepaalde schrijver als uitgangspunt genomen voor hun behandeling van het thema. De redactie hoopt dat dit thema-nummer, mede door de brede keuze van de onderwerpen, een overzicht biedt van de verschillende factoren die een rol spelen in de verhouding tussen staat, ideologie en schrijverschap.

SKRIPT

Skript is een tijdschrift dat zes jaar geleden werd opgericht door een aantal geschiedenisstudenten aan de universiteit van Amsterdam. Zij wilden studenten de mogelijkheid bieden onderzoeksresultaten te publiceren. Sinds de derde jaargang bevat Skript tevens allerlei andersoortige bijdragen, zoals boekrecensies, congresverslagen en interviews.

Het nieuwste nummer van Skript (maart '85) bevat artikelen over: Goudse lijf- en erfrenten in de vijftiende eeuw; de betrekkingen tussen de Nederlandse regering in ballingschap en Japan gedurende de periode 1940-'41; de band tussen Amsterdamse en niet-Amsterdamse joden. Tevens bevat dit nummer een verslag van het symposium dat het Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis onlangs organiseerde onder het motto Sociale geschiedenis in de jaren tachtig, en een recensie van deel 11a van De Jongs Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereld Oorlog. Tenslotte is een interview opgenomen met W.H. McNeill, auteur van onder andere The rise of the West en Plagues and Peoples.

U kunt zich abonneren op Skript door overmaking van f 17,50 (vier nummers) op girorekening 2624858 t.n.v. Stichting Skript tijdschrift, Spuistraat 134, 1012 VB A'dam, o.v.v. 85-1, uw studierichting en wel/geen student. Indien u voor de eerste maal abonnee wordt, vermeldt dan bovendien "nieuwe abonnee". Losse nummers kosten f 5,-.

„Wat dunkt u van Spanje?“ Nederlanders en de Spaanse Burgeroorlog, 1936 - 1939 met bijdragen van Margreet Braams, Hans Dankart, Frans Groot, Hendrik Henrichs en Rik Vuurmans.

Verkrijgbaar bij de grotere academische en linkse boekhandels of door overmaking van f 17,50 (inclusief f 2,50 verzendkosten) op girorekening 2624481 t.n.v. Stichting Skript (uitgeverij), Spuistraat 134, 1012 VB Amsterdam, o.v.v. „Spanje S-2“.

ISBN 90 6698 002 8 f 15,00

NIEUW BIJ UITGEVERIJ SKRIPT